ROSENLUND Torp under Rumleborg, FoF

260

ROSENLUND Torp Rumleborg

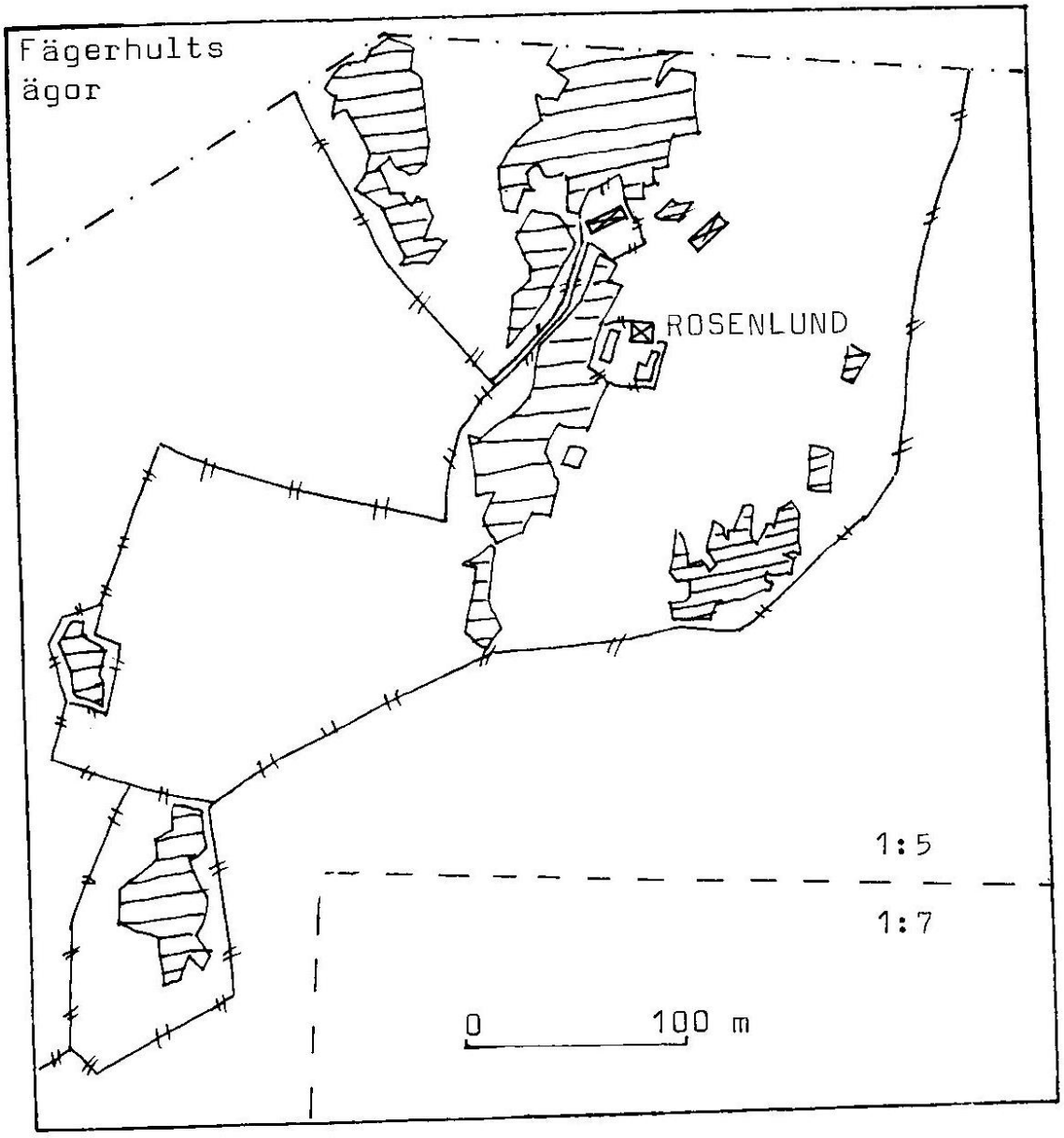

Rosenlund upptogs 1801 av avskedade soldaten Anders Lund och namngavs efter honom. 1865 uppskattades det till 1/16 förmedlat mantal. Huset flyttades 1901 till Josefs gård i Fägerhult. Ladugården flyttades till Fritz' gård i Rumleborg som vedskjul. Fritz Johansson planterade igen åkrarna.
Rosenlund var ett stort torp. Boningshuset hade två våningar. Trappan till andra våningen gick utanför stugan.
Rosenlund låg 550 m väster om Piskut

Anders Lund, född 23/8 1761 på Söndra ST Streten i Hjälmseryds sn och död 13/5 1847 på Rosenlund. Gift 6/3 1791 med
Stina Adamsdotter, född 12/2 1764 på Ingemarsbo RT i Fryele sn och död 29/3 1815 på Rosenlund

Maja Lisa, född	6/4	1792	på Skärvälla ST Fällan
Jöns	16/10	1794	på Lundsbo
Anders	13/2	1797	"
Sven	15/2	1800	"
Peter Magnus	10/12	1803	på Rosenlund
Johannes	6/10	1806	"

Anders gift andra gången 5/11 1816 med
Stina Gustavsdotter, född 29/9 1774 i Skuggebo och död 12/4 1853 på Rosenlund

Anders kom 1801 från Lundsbo, som han ett tiotal år tidigare hade tagit upp. Nu nyodlade han igen.
Han blev soldat för Skärvälla, blesserades i finska kriget 1788-1790, rymde ur ryska fångenskapen 1791. Fick efter hemkomsten pension. Fattigvård 1814 med 2 Rd. Utdelning från krigsmanskassan från 1834 med 2 Rd om året. Säd av godset 1837 och 1838
Första hustrun var "en snäll spinnerska", slutligen mycket fattig, sjuklig och av klena kroppskrafter.
Stinas moder Maja Pålsdotter avled hos dottern på Rosenlund 28/4 1810
Pigan Lena Larsdotter, född 2/11 1792 i Skuggebo, kom 1820 från Skuggebo som piga till Rosenlund. Hon var krympling, sjuklig och oförmögen till arbete. Hon dog 26/2 1832 på Rosenlund
Sönerna Sven, Peter Magnus och Johannes gick som vallpojkar till Traheryd och Skåne, först 1813 och ånyo 1818.
Dottern Maja Lisa flyttade 1827 till Gåeryd, gifte sig 1828 med Johan Fredrik Svensson och flyttade 1834 till Förborgen
Sonen Jöns flyttade 1813 till Timmerhult, gifte sig omkring 1821 med Stina Andersdotter och flyttade till Månshult
Sonen Anders flyttade 1818 till Skåne och synes ej ha återkommit. Sonen Sven gjorde likadant
Sonen Peter Magnus flyttade 1818 till Osby och synes ej ha återkommit
Sonen Johannes flyttade 1835 till Metaretorp i Ryssby sn och gifte sig med Brita Stina Karlsdotter, född 14/10 1820 i Ryssby sn. Ättlingarna bor kvar där ännu

Johan Fredrik Svensson, född 3/8 1800 i Nydala sn
Gift 27/4 1828 med
Maja Lisa Andersdotter, född 6/4 1792 på Skärvälla ST
Sven Gustav, född 30/6 1828 på Rosenlund
Johannes 22/2 1831 "
Anders Peter 4/3 1833 "

Johan Fredrik kom 1828 från Långö Mgd. Familjen bodde kvar i svärföräldrarnas hus till 1834, då det närbelägna Förborgen blev ledigt och de flyttade dit

Peter Jönsson, född 10/12 1794 i Klinthult och död 1/9 1862 på Rosenlund. Gift 2/7 1820 med
Maja Stina Antonsdotter, född 25/4 1795 i Fryele sn och död 24/2 1836 på Rosenlund

Anders Johan, född	3/3	1821	1849 till Hjälmseryd
Lena Kajsa	5/7	1824	död 8/9 1842 i Haborarp
Nils	30/3	1826	1843 till Värnamo
Lisa Greta	21/6	1828	
Anna Katarina	11/3	1830	död 30/4 1830
Anna Lisa	8/6	1831	
Anders	30/10	1833	
Karl Peter	24/2	1836	på Rosenlund död s å

Peter övertog 1820 efter sin fader arrendet av halva Haborarp. Alla barnen utom yngste sonen födda i Haborarp. Kom hit 1834 och skrevs 1838 på socknen. Peter var snickare. Sjuklig de senare åren
Maja Stina dog i barnsäng, och Peter stod ensam med 7 små barn. Barnen vårdades av Anders Lunds änka Stina Gustavsdotter mot 33 Rd 16 sk. Yngste sonen avled hos henne. 1838 övergav Peter alltsammans och begav sig till Växjö att söka arbete. De två äldsta gossarna fick gå omkring och tigga 2 dagar på varje 1/4 mantal. Rättaren Peter Johansson i Mobo tog äldsta flickan i tjänst. Jonas i Gåeryd tog yngsta flickan för 9 Rd, och Jonas Jönsson på Fredriksdal tog yngste gossen för 20 Rd. Barnen var då "nästan nakne"
Dottern Lisa gift 16/12 1854 med Johannes Andersson och bosatte sig på Fredriksberg

Nils Peter Nikolausson, född 8/9 1814 i Östra Hult
Gift 24/8 1839 med
Sara Stina Sunesdotter, född 21/5 1809 i Lilla Hunnavik
Karl Johan, född 29/9 1839 på Rosenlund
Klas August 24/10 1841 "
Sven Magnus 13/10 1844 "

1838 från Östra Hult. 1844 till Långö utjord
Hustru Sara Stina var sjuk och låg för jämnan till sängs

Magnus Danielsson, född 25/6 1813 i Rumleborg och död 5/11 1867 på Rosenlund. Gift 25/11 1843 med
Sara Lena Svensdotter, född 24/2 1822 på Fredriksdal och död 12/3 1899 på Rosenlund

Stina Kajsa,	född 18/2	1844 i Rumleborg	
Maria	4/7	1846 på Rosenlund	
Sven	26/3	1849 "	
Elin	22/5	1857 "	död 9/10 57
Johanna Elise	14/1	1859 "	

1844 från Rumleborg, som Magnus fader brukat, tills Peter Johansson köpte gården
Dottern Johanna flyttade 1876 till Fägerhult, 1877 till Rumleborg och 1880 till Gällaryds sn
Magnus' syster Kristina bodde en tid på Rosenlund

Johan Peter Svensson, född 25/11 1816 i Solslätt och död 14/1 1865 på Rosenlund

Ogift och bodde inhyses på Rosenlund. En stilla och beskedlig man. Något enfaldig. Vanför. 1852 från Haborarp

Anders Johan Jonasson, född 23/6 1842 på Töjestorps ST i Hjälmseryds sn. Gift 20/4 1867 med
Stina Kajsa Magnusdotter, född 18/2 1844 i Rumleborg

Hilda Maria,	född 17/2	1868 på Rosenlund	död 3/3 68

1867 från Rumleborg till svärföräldrarna på Rosenlund. 1869 till Lilla Dahlgrens. Blev rättare hos kapten Lindwall på Mobo och flyttade 1883 till Öggestorps sn

Anders Karlsson Gof, född 3/10 1832 på Dala RT
Karolina Johannesdotter, född 3/4 1834 i Långö Mgd

Anna Kristina	född 24/10	1857 i Gällaryds sn	
Emma Katarina Elisabet	18/9	1860 i Hjälmseryds sn	
Johanna Matilda	19/12	1863 på Dala RT	
Klas Johan	10/9	1866 "	
Karl August Vilhelm	18/12	1869 på Rosenlund	
Augusta Malena	8/3	1873 "	

Bodde vid giftermålet i Långö Mgd 2:3. Flyttade 1854 till Björkelund, 1855 till Dala GT, 1856 till Gällaryds sn, 1868 till Rosenlund, 1873 till Brunnstorp och 1874 till Värnamo
Sonen Klas död 9/6 1872, Karl död 16/6 1872

264

Karl Andersson, född 2/12 1843 i Gällaryds sn
Gift 30/12 1871 med
Kristina Andersdotter, född 5/8 1842 på Gunnarshyltan
1882 från Store Sten. 1884 till Björkelund under Dala

Änkan Stina Andersdotter, född 11/3 1817 i Järsnäs sn
och död 16/4 1896 på Rosenlund

Stina var änka efter Peter Johannesson, som 1843 köpte Rumleborg av Nydala herrgård. Hon flyttade hit omkring 1865 och hade Rosenlund i livstids undantag
Efter Stinas död flyttades husen bort, och marken brukades till norra gården i Rumleborg

Information av Doris Fransson, Björkelund, vid torpvandringen 20190505.

Rosenlund under Rumleborg

Rosenlund togs upp 1801. Anders Lund som byggde torpet hade ett 10-tal år tidigare byggt Lundsbo, ett stort torp med 10-tals djur. Huset byggt i två våningar. På Rosenlund byggde han ett nytt torp med två-våningshus.

Första brukare:

Anders Lund, född 1761-08-23 i Hjälmseryds socken

Hustru Stina Adamsdotter, född 1764-02-12 på Ingabo ryttartorp i Fryele socken

Barn: Maja Lisa, född 1792-04-06 i Skärvälla

Jöns, född 1794-10-16 på Lundsbo

Anders, född 1797-02-13 på Lundsbo

Sven, född 1800-02-15 på Lundsbo

Peter Magnus, född 1803-12-10 på Rosenlund

Johannes, född 1806-10-06 på Rosenlund

Anders hade tagit upp ett torp, Lundsbo, cirka 10 år tidigare. 1801 tog han upp ett nytt torp under samma gård, Rumleborg. Han hade varit soldat för Skärvälla rote. Vid finska kriget 1788-90 blev han skadad och tillfångatagen i Ryssland. Han rymde därifrån 1791. När han kom hem fick han en liten pension på grund av att han var avskedad som soldat. Hustrun dog 1815-03-29, fattig, sjuklig och av klena kroppskrafter. Anders gifte om sig med

Hustru Stina Gustavsdotter, född 1774 -09-29 i Skuggebo. Båda makarna bodde livet ut på Rosenlund men var sista tiden skrivna på socknen, troligen på grund att de då inte längre kunde hjälpa till att utföra något arbete på torpet. De bodde dock kvar på Rosenlund hos de nya brukarna. Anders avled 1847-05-13 och Stina 1853-04-12. Familjen som brukade Rosenlund på 1850-talet fick understödsersättning för Stina av socknen.

Av Anders barn flyttade tre av pojkarna, Anders, Sven och Peter Magnus till Halland och Skåne där de blev kvar.

Både dottern Maja Lisa, som gifte sig med Johan Fredrik Svensson och bosatte sig först i hemmet och sedan i Månshult strax intill, och sonen Jöns, som gifte sig och flyttade från Rosenlund till Månshult, kom senare att bo i Muggebo under Ulvsnäs (se Muggebo).

Yngste sonen Johannes flyttade till Ryssby och blev kvar där.

I hushållet kom även flickan Anna Greta Gummesdotter, född 1805-03-24 att bo några år. Hon var dotter till knekten Gume Flink och hustrun Cathrina Adamsdotter. Anders var gudfar till Anna Greta. Familjen bodde på Bygget, under Hunnavik, men Gume blev sjuk och dog när Anna Greta var ett par år gammal. Modern gav sig iväg till Skåne. Anna Greta blev omhändertagen av Anders och Stina på Rosenlund. Anna Greta flyttade till Gällaryds socken 1821.

Nästa brukare:

Johan Fredrik Svensson, född 1800-08-03 i Långö, Nydala socken

Hustru Maja Lisa, född 1792-04-06 i Skärvälla, Nydala socken

Barn: Sven Gustaf, född 1828-06-30

Johannes, född 1831-02-22

Anders Peter, född 1833-03-04

Hustrun Maja Lisa var dotter till föregående torpare. Familjen bodde kvar till 1834 då de flyttade till Förborgen. De kom senare att bo i Muggebo (se Muggebo)

Nästa brukare:

Peter Jönsson, född 1794-12-10 i Klinthult, Nydala socken

Hustru Maja Stina Antonsdotter, född 1795-04-25 i Fryele socken

Barn: Anders Johan, född 1821-03-03

Lena Kajsa, född 1824-07-05 i Haboarp, död 1842-09-08 i Haboarp

Nils, född 1826-03-30 i Haboarp

Lisa Greta, född 1828-06-21 i Haboarp

Anna Katarina, född 1830-03-11 i Haboarp, död 1830-04-30

Anna Lisa, född 1831-06-08 i Haboarp

Anders, född 1833-10-30 i Haboarp

Carl Peter, född 1836-02-24 i Rosenlund, död samma år

Detta var en hårt drabbad familj. Peter och Maja Stina hade tidigare bott i Haboarp. Peter hade ägt del av gården efter sin far, men fick lämna den och flytta in med hustru och 5 barn i Rosenlund 1834. Rosenlund var en i och för sig stor torpstuga med två våningar. Men utöver denna familj bodde förra ägaren Anders och hans hustru Stina kvar inhyses. 1836 avled Maja Stina i barnsängsfeber och sonen som föddes avled också. Anders och Stina försökte hjälpa familjen men då familjen blev skrivna på socknen lämnade fadern, Peter Jönsson, dem för att söka arbete. I husförhörsboken står det att han är saknad, utan hemvist. Dottern Lena Kajsa fick arbete som piga i Haboarp men avled av värk där, 18 år gammal. De andra fick gå runt i socknen och tigga. Efter hand flyttade barnen ut till andra bönder och till andra socknar.

Nästa brukare:

Nils Peter Nicolausson, född 1814-08-09 i Nydala

Hustru Sara Stina Sunesdotter, född 1809-05-21 i Nydala

Barn: Carl Johan, född 1839-02-13 i Rosenlund, Nydala socken

Claes August, född 1841-10-24 i Rosenlund, Nydala socken

Sven Magnus, född 1844-10-13 i Rosenlund, Nydala socken

Familjen kom 1838 från Östra Hult, Nydala socken, där Nils Peter var född. De skrevs 1844 på socknen och flyttade till Långö utjord.

Nästa brukare:

Magnus Danielsson, född 1813-06-25 i Rumleborg, Nydala socken

Hustru Sara Lena Svensdotter, född 1822-02-24 i Fredriksdal, Nydala socken

Barn: Stina Kajsa, född 1844-02-18 i Rumleborg

Maria, född 1846-07-04 i Rossenlund

Sven, född 1849-03-26 i Rosenlund

Elin, född 1857-05-22 i Rosenlund, död 1857-10-09

Johanna Elise, född 1859-01-14 i Rosenlund

Magnus far hade tidigare ägt Rumleborg, där Magnus var född. Magnus var yngst av fyra syskon och hans mamma avled när han var ett år gammal. Fadern gifte om sig och fick ytterligare 8 barn. Magnus flyttade 1836 till Fägerhult som dräng. Han arbetade sedan ett år i Ulfsnäs men flyttade tillbaka till Fägerhult. Magnus far avled 1839 och fyra år senare flyttade Magnus tillbaka till Rumleborg då han också gifte sig.

Men han flyttade bara ett år senare till torpet Rosenlund och styvmodern sålde Rumleborg till Peter Johansson och flyttade till Boestad med flera av barnen.

Magnus och Sara Lena fick fem barn och bodde kvar på torpet livet ut. Magnus avled 1867-11-05 i Rosenlund och Sara Lena avled över 30 år senare, 1899-03-12. Hon hade vistats de senaste åren hos anhöriga i Forserum men var fortfarande skriven på Rosenlund när hon avled.

På torpet bodde också:

Christina Danielsdotter, född 1815-10-24 i Rumleborg

Barn: Johan Peter, född 1846-12-29, i Boestad, Nydala socken

Christina var halvsyster till Magnus och hade som ogift fått en son. Hon bodde då med sin mor i Boestad, Nydala socken. Christina och sonen flyttade 1850 från Boestad till Rosenlund. Hon skrevs 1852 på socknen och 1857 åter i Boestad.

Boende:

Anders Johan Jonasson, född 1842-06-23 i Hjälmseryds socken gifte sig med Magnus Danielssons dotter Stina Kajsa, född 1844-02-18 i Rumleborg

Barn: Hilda Maria, född 1868-02-17 i Rosenlund, död 1862-03-03

Denna familj bodde ett par år på torpet hos Stina Kajsas föräldrar men flyttade 1869 till Lilla Dahlgrens. Anders Johan Jonasson blev rättare i Moboda och 1883 flyttade de vidare till Öggestorp.

Nästa brukare:

Anders Karlsson, född 1832-10-03 i Dahlgrens, Nydala

Hustru Karolina Johannesdotter, född 1834-04-03 i Långö Mellangård, Nydala

Barn: Anna Christina, född 1857-10-24 i Gällaryd

Emma Cathrina Elisabeth, född 1860-09-18 i Hjälmseryd

Johanna Mathilda, född 1863-12-19 i Nydala

Klaes Johan, född 1866-09-10 i Nydala, död 1872-06-09

Carl August Wilhelm, född 1869-12-18 i Rosenlund, Nydala, död 1872-06-16

Augusta Malena, född 1873-03-08 i Rosenlund, Nydala

Familjen flyttade runt på olika torp både i och utanför socknen. De flyttade in 1867 och bodde fem år i Rosenlund där de två yngsta barnen föddes. Deras två pojkar avled 1871 med en veckas mellanrum av scharlakansfeber. 1871 kom ett stort utbrott av sjukdomen och sommaren 1872 kom ett nytt utbrott. Ett 10-tal barn i socknen avled av sjukdomen. De två pojkarna på Rosenlund var några av dem. 1873 flyttade familjen vidare till Brunnstorp och därifrån vidare till Värnamo socken.

Nästa brukare:

Karl Andersson, född 1843-12-02 i Gällaryds socken

Hustru Kristina Andersdotter, född 1842-08-05 i Gunnarshyltan, Nydala

Paret kom 1882 från Store Sten där deras 4-årige son hade omkommit i en brand (se Store Sten). Paret fick inga fler barn. De bodde två år i Rosenlund och flyttade sedan vidare till Björkelund i Dahla. Kristina avled på fattighuset i Nydala.

Nästa boende:

Änkan Stina Andersdotter, född 1817-03-11 i Järsnäs socken

Hon var änka efter Peter Jonasson i Rumleborg. Hon hade torpet Rosenlund som undantag på livstid. Hon flyttade till Rosenlund omkring 1865 och bodde tillsammans med de senare brukarna på torpet. Stina avled 1896-04-16.

Efter Stina Andersdotters död blev torpet öde. Torpstugan flyttades senare till Fägerhult och ägs idag av Sven-Göran och Kristina Josefsson.

Uthuset flyttades till Fritz Johansson i Rumleborg och blev vedbod men är idag rivet.

Ägorna lades ihop med Fritz Johanssons ägor i Norra Rumleborg.

Rosenlunds omgivning. En körbro finns kvar och ett antal stenrösen. Foto: Doris Fransson

Kallkällan finns också kvar.

Foto: Doris Fransson

/Sammanställt ur samt kyrkoböcker samt Henry Renshults böcker Folk & Fornt

av Doris Fransson/